

UPUTA za popunjavanje izvještaja o izvršenim transakcijama

Ova uputa propisuje specifikaciju i način popunjavanja izvještaja o izvršenim transakcijama koja su investicijska društva dužna dostavljati Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih (dalje: Agencija) usluga sukladno članku 113. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine br. 88/08, 146/08, 74/09 i 54/13, dalje: ZTK).

Članak 113. ZTK propisuje obvezu investicijskog društva koje izvrši transakciju s financijskim instrumentom uvrštenim na uređeno tržište da do kraja sljedećeg radnog dana dostavi Agenciji izvještaj s podacima o predmetnoj transakciji.

Obveza se odnosi na sve transakcije izvršene na uređenom tržištu, kao i izvan istog.

Sukladno članku 8. ZTK, odredbe članka 113. odnose se i na kreditne institucije koje pružaju investicijske usluge i obavljaju investicijske aktivnosti.

Način dostave izvještaja o izvršenim transakcijama Agenciji propisan je *Tehničkom uputom za izradu i dostavu izvješća o transakcijama investicijskih društava u elektroničkom obliku* objavljenom na stranicama Agencije.

1. Osnovni pojmovi

1.1. Transakcije koje se prijavljuju Agenciji

Sukladno članku 5. Uredbe Komisije (EZ) broj 1287/2006 od 10. kolovoza 2006. (dalje: Uredba), pojam transakcija se u ovom slučaju odnosi samo na kupnju i prodaju financijskog instrumenta.

U ovome slučaju, kupnja i prodaja financijskog instrumenta ne uključuje sljedeće:

(a) transakcije financiranja vrijednosnih papira – što znači pozajmljivanje dionica ili drugih financijskih instrumenata drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, repo ugovor ili obrnuti repo ugovor ili druge transakcije koje uključuju kupnju financijskog instrumenta i njegovu ponovnu prodaju ili druge transakcije koje uključuju prodaju financijskog instrumenta i njegovu ponovnu kupnju;

(b) izvršavanje opcija ili pokrivenih varanata;

(c) transakcije na primarnim tržištima (kao što su izdavanje, raspodjela ili upis) s:

- dionicama ili drugim vrijednosnim papirima istog značaja koji predstavljaju udio u kapitalu ili članskim pravima u društvu, kao i potvrde o deponiranim dionicama; i
- obveznicama i drugim vrstama sekuritiziranog duga, uključujući i potvrde o deponiranim vrijednosnim papirima.

1.2. Izvršavanje transakcije

Obvezu dostavljanja izvještaja o izvršenim transakcijama imaju investicijska društva koja izvršavaju transakcije za vlastiti račun i za račun i u ime klijenta.

U slučaju kada društvo zaprima i prenosi naloge (odnosno kada nije izravni član uređenog tržišta), isto nema obvezu dostavljanja izvještaja s podacima o predmetnoj transakciji.

Međutim, u slučaju izvršavanja transakcija za vlastiti račun, prijavljuju se i one transakcije koje su izvršene posredstvom drugog investicijskog društva.

1.3. Uređeno tržište

Izveštaj treba obuhvatiti podatke o svim izvršenim transakcijama s financijskim instrumentima uvrštenim na domaće i inozemna uređena tržišta Europske unije i Europskog gospodarskog prostora.

Za potrebe izvještavanja o izvršenim transakcijama s financijskim instrumentima uvrštenim na uređeno tržište, popis uređenih tržišta nalazi se u ESMA MiFID bazama podataka u dijelu „Regulated markets“ na:

<http://mifidatabase.esma.europa.eu>

2. Specifikacija i način popunjavanja izvještaja o izvršenim transakcijama

Identifikacija društva koje podnosi izvještaj

Jedinstvena identifikacija investicijskog društva koje je izvršilo transakciju u skladu sa standardom ISO 9362 (BIC- Bank Identifier Code).

Polje se sastoji od 11 alfanumeričkih znakova. Ako je društvu dodijeljena BIC oznaka od 8 znakova, umjesto preostala 3 znaka upisuje se "XXX".

Dan trgovanja

Unosi se dan trgovanja na koji je transakcija izvršena.

Vrijeme trgovanja

Vrijeme kada je transakcija izvršena iskazano po lokalnom vremenu nadležnog tijela kojem se podnosi izvještaj o transakciji.

Vremenska zona

Polje prikazuje koliko je sati lokalna vremenska zona trgovanja ispred ili iza koordiniranog svjetskog vremena (UTC).

Hrvatska se nalazi u srednjoeuropskoj vremenskoj zoni UTC+1, što znači da je u Hrvatskoj tijekom zime 13 sati kada je UTC vrijeme 12 sati (upisuje se +01). Ljeti je u Hrvatskoj propisano pomicanje satova pa je stoga tijekom ljetnog računanja vremena u Hrvatskoj 14 sati kada je UTC vrijeme 12 sati (upisuje se +02).

Pokazatelj kupnje/prodaje

Pokazatelj kupnje/prodaje s aspekta obveznika koji podnosi izvještaj ili u slučaju izvještaja koji se podnosi klijentu, s gledišta klijenta.

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

1 – kupnja

2 – prodaja.

Svojstvo u kojem je izvršena transakcija

Pokazatelj je li obveznik izvršio transakciju:

- za vlastiti račun u svoje vlastito ime ili izvršavajući nalog klijenta (upisuje se 1)
- za račun i u ime klijenta (upisuje se 2).

Identifikacija instrumenta – ISIN

Upisuje se jedinstvena identifikacija financijskog instrumenta, a ovisno o uređenom tržištu na kojem je financijski instrument uvršten za trgovanje, moguća su dva načina označavanja financijskih instrumenata:

- prema standardu ISO 6166 (ISIN - International Securities Identifying Number) ili
- prema All oznaci (Alternative Instrument Identifier) koja se sastoji od šest zasebnih obveznih elemenata¹.

U slučaju da se instrument identificira putem ISIN-a, ovo polje se popunjava.

U slučaju da se instrument identificira putem All oznake, ovo polje se ne popunjava.

All Oznaka tržišta

U slučaju da se instrument identificira putem All oznake, u ovo polje se unosi oznaka uređenog tržišta prema standardu ISO 10383 (MIC) na koje je predmetni financijski instrument uvršten za trgovanje.

Popis uređenih tržišta na kojima se instrumenti identificiraju putem All oznake nalazi se u ESMA MiFID bazama podataka u dijelu „Regulated markets“ na:

<http://mifiddatabase.esma.europa.eu>

U slučaju da se instrument identificira putem ISIN-a, ovo polje se ne popunjava.

All Oznaka tržišnog instrumenta

U slučaju da se instrument identificira putem All oznake, u ovo polje se unosi oznaka instrumenta koja se upotrebljava na mjestu na koje je instrument uvršten za trgovanje/na kojem je instrument trgovan.

All oznaka tržišnog instrumenta može se naći na internetskim stranicama tržišta.

U slučaju da se instrument identificira putem ISIN-a, ovo polje se ne popunjava.

Identifikacija temeljnog instrumenta

Identifikacija instrumenta koja se primjenjuje na vrijednosni papir koji predstavlja temeljnu imovinu izvedenog financijskog instrumenta, kao i prenosivi vrijednosni papir iz članka 3., stavka 1. točke 3. ZTK.

Upisuje se ISIN temeljnog instrumenta prema standardu ISO 6166.

Vrsta instrumenta

Upisuje se CFI (*Classification of Financial Instruments*) oznaka financijskog instrumenta sukladno standardu ISO 10962.

¹ Za više informacija o Alternative Instrument Identifier-u, pogledati treći dio ove Upute.

CFI oznake vrijednosnih papira koje se nalaze u registru Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. (dalje: SKDD), nalaze se na internet stranicama istog.

U slučaju da obvezniku dostave izvještaja CFI oznaka nije poznata, upisuje se minimalno prvo slovo oznake sukladno standardu ISO 10962. Umjesto preostalih nepoznatih slova oznake upisuju se oznake X.

Međutim, obveznici dostave izvještaja trebali bi stremiti dostavi ispravne/potpune CFI oznake.

Datum dospijeća

Upisuje se datum dospijeća obveznice ili drugog oblika sekuritiziranog duga ili datum izvršenja/datum dospijeća izvedenog financijskog instrumenta.

Ovo polje se također popunjava u slučaju da se instrument identificira putem All oznake.

Vrsta izvedenice

Upisuje se usklađen opis vrste izvedenice prema jednoj od najviših kategorija u skladu s jedinstvenim međunarodno prihvaćenim standardom za klasifikaciju financijskih instrumenata.

Ovo polje se također popunjava u slučaju da se instrument identificira putem All oznake.

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

- 1 – Opcija
- 2 – Budućnosnica (*futures*)
- 3 – Ostalo
- 4 – N/A.

Opcija na prodaju/kupnju

Naznaka je li određena opcija ili neki drugi financijski instrument na prodaju ili kupnju.

Ovo polje se također popunjava u slučaju da se opcija identificira putem All oznake.

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

- 1 – Put opcija
- 2 – Call opcija
- 3 – N/A.

Izvršna cijena

Izvršna cijena (*strike price*) opcije ili drugog financijskog instrumenta.

Ovo polje se također popunjava u slučaju da se opcija identificira putem All oznake.

Multiplikator cijene

Broj jedinica predmetnog financijskog instrumenta koji je sadržan u jedinici trgovanja; primjerice, broj izvedenica ili vrijednosnih papira koji predstavlja jedan ugovor.

Jedinična cijena

Cijena po jednom vrijednosnom papiru ili izvedenom financijskom instrumentu bez provizije i (ovisno o slučaju) obračunatih kamata.

Kada se cijena izražava kao postotak, primjerice 99,56%, polje se popunjava kao 99,56, a ne kao 0,9956.

Zapis cijene

Označava način na koji je prikazana jedinična cijena (prijašnje polje u izvještaju).

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

1 – Valuta

2 – Postotak.

Označivanje cijene

Valuta u kojoj se izražava cijena.

Ako je, u slučaju obveznice ili drugog oblika sekuritiziranog duga, cijena izražena kao postotak, ovo polje mora sadržavati kôd valute u kojoj je izražena nominalna vrijednost instrumenta.

Količina

Unosi se broj jedinica financijskog instrumenta, nominalna vrijednost obveznica ili broj izvedenih financijskih instrumenata uključenih u transakciju.

Označivanje količine

Naznaka odnosi li se količina (prijašnje polje u izvještaju) na broj jedinica financijskih instrumenata, nominalnu vrijednost obveznica ili broj izvedenih financijskih instrumenata.

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

1 – ako je količina financijskog instrumenta izražena u jedinicama

2 – za nominalnu vrijednost obveznica

3 – za broj ugovora.

Druga ugovorna strana

Ako je druga ugovorna strana u transakciji:

- investicijsko društvo, upisuje se BIC investicijskog društva (ISO 9362, 11 znakova),
- uređeno tržište, upisuje se MIC uređenog tržišta (ISO 10383, 4 znaka),
- MTP, upisuje se MIC MTP-a (ISO 10383, 4 znaka),
- središnja druga ugovorna strana, upisuje se BIC središnje druge ugovorne strane (ISO 9362, 11 znakova),
- ako druga ugovorna strana nije investicijsko društvo, uređeno tržište, MTP ili subjekt koji djeluje kao središnja druga ugovorna strana upisuje se oznaka C (odnosi se na Klijent).

U slučaju da transakcija ulazi u ugovornu namiru SKDD-a, kao druga ugovorna strana unosi se BIC oznaka SKDD-a.

Označivanje druge ugovorne strane

Označava način na koji je prikazana druga ugovorna strana (prijašnje polje u izvještaju).

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

- 1 – BIC
- 2 – MIC
- 3 – Klijent.

Identifikacija mjesta trgovanja

Identifikacija mjesta na kojem je izvršena transakcija:

- za uređeno tržište upisuje se MIC uređenog tržišta (ISO 10383, 4 znaka),
- za MTP unosi se MIC MTP-a (ISO 10383, 4 znaka),
- za sistematskog internalizatora unosi se BIC (ISO 9362, 11 znakova)
- u ostalim slučajevima upisuje se XOFF (odnosi se na OTC transakciju).

Popis MIC oznaka uređenih tržišta i MTP-a, te BIC oznaka sistematskih internalizatora nalazi se u ESMA MiFID bazama podataka na:

<http://mifidatabase.esma.europa.eu>

Označivanje mjesta trgovanja

Označava način na koji je prikazano mjesto trgovanja (prijašnje polje u izvještaju).

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

- 1 – MIC
- 2 – BIC
- 3 – XOFF.

Referentni broj transakcije

Jedinstveni identifikacijski broj transakcije kojeg dodjeljuje investicijsko društvo ili treća strana koja izvještava u njegovo ime. Upisuje se lokalni broj transakcije do najviše 32 znaka.

Referentni broj transakcije mora biti jedinstven unutar investicijskog društva za svaku izvršenu transakciju koja se prijavljuje.

Broj transakcije ZSE

U slučaju da je transakcija izvršena na uređenom tržištu Zagrebačke burze d.d. ili prijavljena putem internetskog sučelja (OTC servis) upisuje se jedinstveni broj transakcije koji dodjeljuje Burza.

Oznaka nalogodavca

Unosi se oznaka nalogodavca za čiji je račun investicijsko društvo izvršilo transakciju koja se prijavljuje.

Oznaka nalogodavca unosi se u slučaju da obveznik izvršava transakciju za račun i u ime klijenta.

U slučaju da obveznik izvršava transakciju za vlastiti račun, polje se ne popunjava.

Unosi se jedna od sljedećih oznaka:

- BIC; u slučaju da se nalogodavac identificira putem BIC-a (ISO 9362, 11 znakova),
- interna oznaka klijenta u slučaju da nalogodavac ne posjeduje BIC. U ovome slučaju, interna oznaka mora jasno identificirati nalogodavca, te se konzistentno upotrebljavati prilikom izvještavanja.

Označivanje nalogodavca

Označava način na koji je prikazana oznaka nalogodavca (prijašnje polje u izvještaju).

Upisuje se jedna od sljedećih oznaka:

- 1 – BIC
- 2 – Interna oznaka klijenta
- 3 – N/A.

Ispravak

Označava radi li se o ispravku prijavljene transakcije.

3. All – Alternative Instrument Identifier

Izvedenice koje su uvrštene za trgovanje na uređenim tržištima na kojima ISIN nije metoda identifikacije financijskog instrumenta², identificiraju se putem oznake All (*Alternative Instrument Identifier*).

Oznaka All sastoji se od šest zasebnih elemenata:

1. All oznaka tržišta – MIC uređenog tržišta na kojem je izvedenica uvrštena za trgovanje;
2. All oznaka tržišnog instrumenta - oznaka instrumenta koja se upotrebljava na mjestu na koje je instrument uvršten za trgovanje/na kojem je instrument trgovan;
3. Vrsta izvedenice – označava radi li se o opciji ili budućnosnici;
4. Opcija na kupnju/prodaju – označava je li izvedenica opcija na kupnju (*call*) ili prodaju (*put*);
5. Datum dospijeća/izvršenja – datum izvršenja izvedenice i
6. Izvršna cijena – označava izvršnu cijenu opcije.

² Popis uređenih tržišta na kojima se instrumenti identificiraju putem All oznake nalazi se u ESMA MiFID bazama podataka u dijelu „Regulated markets“ na:

<http://mifidatabase.esma.europa.eu>